

การพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
แบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

The Development of Analytical Reading Abilities Regarding
The King Ram Khamhaeng Inscription of Matthayomsuksa 2
Students by Using AKITA Action Learning Management
with Multimedia

กมลลักษณ์ ทนชัย¹, ทรงภพ ขุนมธุรส² และ กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์³

Kamonluk Tanunchai¹, Songphop Khunmathurot² and

Krittayakan Topithak³

(kamonlukt65@nu.ac.th)

Received: June 27, 2024

Revised: July 19, 2024

Accepted: July 23, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ตามเกณฑ์ 80/80 2. เปรียบเทียบความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนก่อนและหลังจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย และ 3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน โรงเรียนสตรีศรีน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย 2) แบบวัดความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 และ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

^{1, 2, 3} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok Province

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.64/80.42 2. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะ, สื่อมัลติมีเดีย

Abstract

The objectives of this research are: 1. to establish and determine the effectiveness of learning management in developing the analytical reading abilities regarding The King Ram Khamhaeng Inscription of Matthayomsuksa 2 students by using AKITA action learning management with multimedia, with the achievement criteria set at 80/80; 2. to compare the analytical reading abilities regarding The King Ram Khamhaeng Inscription of students before and after using AKITA action learning management with multimedia; and 3. to examine the students' satisfaction with the learning management. The sample consisted of 40 Matthayomsuksa 2 students from the first semester of 2024 at Strisrinan School, selected using cluster random sampling. The instruments used in this study included: 1) lesson plans for AKITA action learning management with multimedia, 2) tests assessing analytical reading abilities regarding The King Ram Khamhaeng Inscription, and 3) a satisfaction survey regarding the aforementioned learning management. Statistical data analysis included mean, standard deviation, and dependent sample t-test.

The results of the study showed that: 1. The effectiveness of the learning management in developing the analytical reading abilities regarding The King Ram Khamhaeng Inscription of Matthayomsuksa 2 students using AKITA action learning management with multimedia was 81.64/80.42, 2. The analytical reading abilities of students regarding The King Ram Khamhaeng

Inscription after taking the learning management were significantly higher than before, with statistical significance at the 0.05 level, and 3. The overall satisfaction of students with the learning management was at the highest level.

Keywords: Analytical Reading, AKITA Action Learning Management, Multimedia

บทนำ

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมดิจิทัลที่มีข้อมูลสารสนเทศหลากหลายและขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับรับสารเพื่อพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับยุคสมัย ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความคิดระดับสูง โดยเฉพาะการอ่านวิเคราะห์ที่เป็นการอ่านระดับสูงประเภทหนึ่ง เนื่องจากสัมพันธ์กับทักษะการคิด การอ่านวิเคราะห์จึงถือเป็นทักษะสำคัญ ดังที่ ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ภาษาและวรรณกรรม รวมถึงทำให้เข้าใจชีวิตมากยิ่งขึ้น การอ่านวิเคราะห์จึงเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนานักเรียนได้

วรรณคดีเป็นสารประเภทหนึ่งที่เหมาะสำหรับฝึกอ่านวิเคราะห์ เนื่องจากประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์ที่แสดงถึงองค์ประกอบและคุณค่าของวรรณคดี กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้นักเรียนเรียนรู้วรรณคดีตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ครูผู้สอนจึงควรพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ แต่ปัจจุบัน นักเรียนมีความสามารถการอ่านวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับสถานศึกษา ดังจะเห็นได้จากการประชุมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศรีน่าน พบว่า แม้ผลการทดสอบ O-NET สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ของนักเรียนจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ แต่ครูผู้สอนภาษาไทยทุกคนกลับประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีในห้องเรียน คือ นักเรียนอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนอ่านวรรณคดีไม่ค่อยเข้าใจ ไม่ค่อยได้ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ ประกอบกับนักเรียนมีทัศนคติเชิงลบต่อการเรียนวรรณคดีไทย เพราะรู้สึกเบื่อหน่ายวรรณคดีที่มีเนื้อหายาวและยาก ทั้งยังมีมุมมองว่าวรรณคดีในหนังสือเรียนที่ต้องเรียนเป็นเรื่องโบราณ ไกลตัวและไม่เกี่ยวข้องกับตนเองทำให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมี

ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียน โดยมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ น่าสนใจ และส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด

จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีของผู้วิจัย พบว่า ศิลาจารึกหลักที่ 1 หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นวรรณคดีที่นักเรียนส่วนใหญ่ในทุกปี การศึกษาไม่ชอบเรียนและรู้สึกเบื่อหน่าย ประกอบกับผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนวรรณคดีเรื่องดังกล่าวของนักเรียนต่ำกว่าร้อยละ 65 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด เนื่องจากศิลาจารึกหลักที่ 1 เป็นวรรณคดีเกี่ยวกับประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย ภาษาที่ใช้ถ่ายทอดเรื่องราวจึงเป็นภาษาโบราณ คำศัพท์ยาก การใช้คำและการเรียบเรียงภาษาแตกต่างจากปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทำให้นักเรียนอ่านไม่ค่อยเข้าใจ รวมถึงวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณคดีไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ในการนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่พัฒนามาจากการเรียนรู้บนพื้นฐานของปัญหา (สุชาติ คุ่มสิทธิ์, 2561) จึงช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด และเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น เพราะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะสามารถยกระดับผลการทดสอบ PISA ด้านการอ่านของผู้เรียนในประเทศญี่ปุ่นให้สูงขึ้นได้ (เพ็ญศิริ ชื้อสัตย์, 2563) เพราะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดผ่านการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่ตนกำหนด ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ขั้นที่ 2 มีความคิดของตัวเอง ขั้นที่ 3 การอภิปรายเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2562) โดยผู้วิจัยคิดว่าสามารถพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียนได้ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีควรเริ่มจากอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจก่อน จึงจะสามารถวิเคราะห์ได้ ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2553) กล่าวว่า การวิเคราะห์ที่ดี ผู้คิดจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ทั้งนี้ ศิลาจารึกหลักที่ 1 เป็นวรรณคดีสมัยสุโขทัย ภาษาที่ใช้เป็นภาษาโบราณ ประกอบกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้นักเรียนอ่านไม่ค่อยเข้าใจและมองไม่เห็นภาพเหตุการณ์

เรื่องราว สถานที่ ฯลฯ ที่ปรากฏในวรรณคดี ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยแล้วพบว่า สื่อมัลติมีเดียประเภทนำเสนอ เป็นสื่อประสมที่ถ่ายทอดผ่านข้อความ เสียง ภาพนิ่งภาพ เคลื่อนไหวและวิดิทัศน์ ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ผ่านประสาทสัมผัสที่หลากหลาย โดยสื่อมัลติมีเดียดังกล่าวเน้นการนำไปใช้งานเพื่อนำเสนอข้อมูล สร้างความสนใจ ชวนให้ติดตาม สื่อมัลติมีเดียจึงช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาได้ดี รวมทั้งสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ (ณัฐกร สงคราม, 2557) ตรงกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558) ที่กล่าวว่า สื่อมัลติมีเดียสื่อความหมายได้ดี รวดเร็ว เข้าใจง่าย ทั้งยังทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน เรียนรู้อย่างสนุกและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยของ สถาพร ปุ่มเป้า (2563) พบว่า สื่อมัลติมีเดียมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทองและทำให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียจึงมีลักษณะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ขั้นที่ 2 มีความคิดของตนเองร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีข้อดี คือ ทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีเรื่องที่จะอ่านวิเคราะห์มากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้อ่านวิเคราะห์ได้ดีขึ้น อีกทั้งยังจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์วรรณคดีอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทั้งฝึกอ่านวิเคราะห์ด้วยตนเองและอ่านวิเคราะห์เป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาวรรคหลักที่ 1 ของนักเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาวรรคหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้สูงขึ้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย และเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณคดีสำหรับครูผู้สอนที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาวรรคหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (pre-experimental research) แบบสุ่มกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง : ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีศรีน่าน จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 413 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนสตรีศรีน่าน จังหวัดน่าน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย : ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย :

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นนวัตกรรมประเภทวิธีการสอนร่วมกับสื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะที่ใช้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ผู้วิจัยสร้างนวัตกรรมดังกล่าวโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะและสื่อมัลติมีเดีย จากนั้นตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดสอบประสิทธิภาพตามแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ประกอบด้วย การทดสอบประสิทธิภาพทดลองใช้ (Try out) เพื่อพัฒนานวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เมื่อนวัตกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้วจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trail run) กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ผู้วิจัยสร้างข้อสอบจำนวน 40 ข้อ แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เคยเรียนวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มาแล้ว เพื่อทดสอบคุณภาพ พบว่า มีค่าความยากง่ายข้อ ระหว่าง 0.27 – 0.83 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.11 – 0.57 จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ จำนวน 30 ข้อ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรโลเวท (Lovett method) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88 แสดงว่า แบบวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และ

3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านละ 5 ข้อ รวม 20 ข้อ แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60–1.00 จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามด้านละ 4 ข้อ รวม 16 ข้อ ผลแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มที่ทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.8600

การเก็บรวบรวมข้อมูล : 1) กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) โดยใช้แบบวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง 2) ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 14 ชั่วโมง 3) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยทดสอบหลังเรียน (Post – test) โดยใช้แบบวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 จำนวน 30 ข้อ โดยเวลา 1 ชั่วโมง และทำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 ข้อ 4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ประกอบด้วย ผลการสร้างการจัดการเรียนรู้ ผลการหาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ และผลการทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial run) ดังนี้

1.1 ผลการสร้างการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะ จำนวน 9 แผน ใช้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 9 ชุด รวมเวลาในการจัดการเรียนรู้ 14 ชั่วโมง

1.2 ผลการหาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย มีดังนี้

1.2.1 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งมีคุณภาพสอดคล้องตามเกณฑ์

1.2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.18)

1.2.3 ผลการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try out) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ตามเกณฑ์ 80/80 ประกอบด้วย ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) กับนักเรียนจำนวน 3 คน พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.57/76.67 ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) กับนักเรียนจำนวน 9 คน พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 79.75/78.89 และผลการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) กับนักเรียนจำนวน 40 คน พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.47/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

1.3 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trail run) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียกับกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพสอนจริงตามเกณฑ์ 80/80 ของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

การจัดการเรียนรู้ที่	คะแนนเต็ม	คะแนนรวมทุกคน	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพ
1	12	386	9.65	-
2	15	484	12.10	-
3	12	392	9.80	-
4	12	384	9.60	-
5	10	330	8.25	-
6	12	394	9.85	-
7	12	386	9.65	-
8	12	402	10.05	-
9	10	336	8.40	-
ระหว่างเรียน	107	3,494	87.35	81.64
หลังเรียน	30	965	24.13	80.42

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trail run) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.64/80.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลปจาริกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลปจาริกหลักที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียน (n = 40)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	11.10	2.13	58.64*	0.0000
หลังเรียน	30	24.13	2.50		

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลปจาริกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 40)

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.58	0.57	มากที่สุด	2
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.55	0.65	มากที่สุด	3
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.51	0.67	มากที่สุด	4
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.63	0.59	มากที่สุด	1
รวม	4.57	0.62	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลปจาริกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.62)

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.64/80.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ ประการแรก คือ ผู้วิจัยสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียตามลำดับขั้นตอน โดยเริ่มจากศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะและสื่อมัลติมีเดีย จากนั้นออกแบบและสร้างการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ประการที่สอง คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน ดังที่ เพ็ญศิริ ชื่อสัตย์ (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะมุ่งเน้นการอ่านควบคู่ไปกับการคิดและอภิปราย จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ขวัญธนเจริญ และคณะ (2565) ที่ได้จัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ประกอบกับสื่อมัลติมีเดียที่ใช้ร่วมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มากขึ้น

ดังที่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558) กล่าวว่า สื่อมัลติมีเดียมีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีทัศน์และตัวอักษร จึงสามารถสื่อความหมายได้ดี รวดเร็ว เข้าใจง่าย รวมถึงช่วยดึงดูดความสนใจในการเรียน ฉะนั้น เมื่อนักเรียนเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีที่อ่าน ก็จะสามารถอ่านวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวได้ดี ตรงกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2553) ที่ว่า การจะวิเคราะห์เรื่องใดได้นั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นก่อน ประการที่สาม คือ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ และประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และประการสุดท้าย คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try out) เมื่อได้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial run) กับ

กลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.64/80.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ตรงกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่ว่า หากนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ค่า E_1 และ E_2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบ ประสิทธิภาพจะใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกินร้อยละ 5 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา พิษเพียร และคณะ (2564) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.83/82.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียสามารถพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนได้ โดยอภิปรายได้ ดังนี้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียนเมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน จึงสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้ โดยขั้นที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ และสงสัยใคร่รู้ในวรรณคดีเรื่องดังกล่าว ขั้นที่ 2 มีความคิดของตนเอง ขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะอ่านวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 จากหนังสือเรียน จากนั้นตอบคำถามโดยคำถามดังกล่าวช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน เป็นขั้นที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมพิจารณาความถูกต้องของคำตอบ รวมทั้งปรับแก้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ จนนำไปสู่คำตอบที่เป็นผลการวิเคราะห์ของกลุ่ม ในขั้นนี้ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการวิเคราะห์สูงขึ้น และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ แล้วเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เข้าใจง่าย และเป็นการเก็บรวบรวมความรู้อย่างเป็นระเบียบ การจดบันทึกจึงทำให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ตามความเข้าใจของตนเอง

จากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ทั้ง 4 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิเตะทำให้นักเรียนสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้ ส่งผลให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง

ศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้คะแนนดีกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะให้ความสำคัญกับการจดบันทึกและการใช้นาฬิกาจับเวลา ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดอย่างเป็นระบบและใช้นาฬิกาจับเวลาในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนสามารถลำดับขั้นตอนการคิดได้อย่างเป็นระบบและได้ฝึกวินัยด้วย สำหรับจุดเด่นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะ คือ มีขั้นที่ทำให้ นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์ด้วยตนเอง และอ่านวิเคราะห์เป็นกลุ่มผ่านการแลกเปลี่ยน คำตอบหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและอภิปรายร่วมกัน ซึ่งตรงกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการคิดด้วยตนเองและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ และคิดวิเคราะห์ได้ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ, 2562) และเพ็ญศิริ ชื้อสตัย (2563) ที่กล่าวว่า เมื่อพิจารณาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะ พบว่า การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมุ่งเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ โดยครูทำหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดและใช้ความสามารถในการอ่าน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะในขั้นที่ 1, 2 และ 3 ในขั้นที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดียในขั้นนี้ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มากขึ้น ขั้นที่ 2 มีความคิดของตนเอง สื่อมัลติมีเดียในขั้นนี้ เป็นแนวทางที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความสามารถอ่านวิเคราะห์ และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดียในขั้นนี้ทำให้ให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาวรรณคดีและกระบวนการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีผ่านการทำแบบทดสอบ ดังนั้น สื่อมัลติมีเดียจึงช่วยเติมเต็มการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะให้สามารถพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร ปุ่มเป้า (2563) ที่ใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้

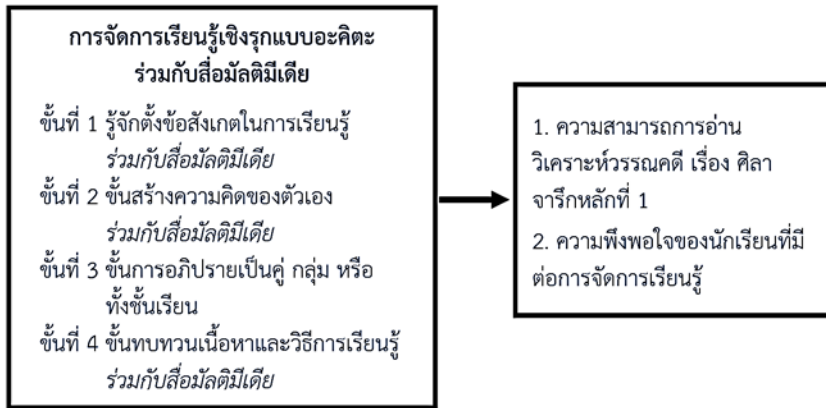
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ตามลำดับ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้

เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียได้รับการพัฒนาตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ ประกอบกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะมีขั้นตอนที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านวิเคราะห์ นักเรียนจึงได้ฝึกวิเคราะห์วรรณคดีที่อ่านด้วยตนเอง ได้แลกเปลี่ยนและอภิปรายเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน ทุกคนจึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ร่วมกับวิธีการสอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 มากขึ้น อีกทั้งยังจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องดังกล่าวสูงขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตลอดจนคอยแนะนำ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ดังนั้น นักเรียนจึงมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สุภาพร พิมพิบุษผา (2561) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรัตนติกานต์ เพนเทศ (2558) ที่ใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้จากการวิจัย

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีมากยิ่งขึ้นและได้ฝึกอ่านวิเคราะห์วรรณคดีอย่างเป็นลำดับขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ขั้นที่ 2 มีความคิดของตนเองร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ขั้นที่ 3 การอภิปรายเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เมื่อนำการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้พัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1 สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ครูควรเป็นผู้แบ่งกลุ่มให้นักเรียน โดยละความสามารถเก่ง กลาง อ่อน เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยเหลือกันและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเวลาที่วางแผนไว้

2) การจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็น ร่วมแลกเปลี่ยนและอภิปรายภายในกลุ่ม โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถในกลุ่มอ่อน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และกล้าแสดงออกมากขึ้น

3) ครูจะต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้งานสื่อมัลติมีเดีย และจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต รวมถึงอินเทอร์เน็ตให้พร้อมก่อนจะจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบะคิเต ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ

2) ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบะคิเต ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับพัฒนาความสามารถด้านการอ่านในระดับต่าง ๆ เช่น การอ่านจับใจความ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

โรงเรียนควรนำการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบอะคิตะร่วมกับสื่อมัลติมีเดียไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในสาระอื่น ๆ เช่น สาระการเขียน สาระหลักการใช้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น

รายการอ้างอิง

- จิราพร ขวัญธนเจริญ, อภิชาติ พยัคฆิน และ ธัชทฤต เทียมธรรม. (2565). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวอะคิตะที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 13(2), 38-48.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2558). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติง.
- ณัฐกร สงคราม. (2557). การออกแบบและพัฒนามัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา พิซเพียร, สุนิตต์ดา เย็นทั่ว และ ปวีศา จรตล. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 15(2), 183-192.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, เฉลิมชัย มนุเสวต และวาสนา วิสฤตาภา. (2562). ความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้การสอนเชิงรุกอากิตะโมเดลในประเทศไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(1), 92-106.
- เพ็ญศิริ ชื้อสตัย. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- รัตนติกานต์ เพนเทศ. (2558). ผลการใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อการเรียนรู้ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.

- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2553). *คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : นวสาน์การพิมพ์.
- สถาพร ปุ่มเป้า. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัย นเรศวร. พิษณุโลก.
- สุชาติ คุ่มสิทธิ์. (2561). Akita Model : การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *จุลสารคณะ ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 6(10), 19-20.
- สุภาพร พิมพ์บุษผา. (2561). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัด อะคิตะ (Akita Action) (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัย รามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2553). *กลยุทธ์...การสอนคิดวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.